

C O S M O G O N I J A D E

/ poema anti-fantastica, I - X etc./

Željko Beršek, Zagreb

COSMOGONIJADE

Abeceda

Raj-Pakao-čistilište

Propast Ikara

Rekreacija i rehabilitacija Ikarovog reinkarnacija

Banket

Sodoma-Gomora-Artizam i

Simboli

Vele-epilog Nadsvijesti.

Ovu Blasfemiju na svijet posvećujem jednoj ustreptaloj-Kombinaciji od Čovjeka u reciprocnom traganju za Idolatrijom predkamenog mozga i za nemirom maste urlika neba u sluzi duha....

Inventivan artizam - moderna teorija paranojačkog delirijuma interpretacije kao želja - ljubav- "Modern-Style"- pinakoteka apoteke boja i oblika - figure nagona gladi - jedljivost ljepote i sramote svečanosti - demonijada u Cosmogonijadi -et Dali au :

1! Antiobscurantisme par R.Crevel, etc. - pro nobis.....

Zagreb/lipnja 1970.

Željko Beršek

Motto: Boli me proleteriziran
duh !

I

A...B...E...C...E...D...A

Cosmos nije suština neba
Niti proročanstvo zvijezda
Cosmos nije otac vodenih maglica
Niti je andaluzijsko isparivanje ventila
Cosmos nije bazen mliječnih i jarećih staza
Niti je prostor sveobuhvatne psovke Nemira
Cosmos nije jauk vrtnje suhoga života
Niti dekadencija paučine
Cosmos nije izdavačka kuća na nekoj planeti
Niti je ime kluba onih, koji pamet šire
Cosmos nije krik dinosaurususa i pithecanthropusa Imaginacije
Niti je raskošan komfor za sveopći couple poznatog i nepoznatog svijeta....
Cosmos nije traktat fizionomije klasnih uređenja
Niti je banka za bludne papire s tajnama....
Cosmos je prostranstvo želja naših
Sajam je antena svijesti i njegovih prikolica
Cosmos, to je neomedjena nepoznanica
Sajam atomskog smijeha i smiraj sudbine
I vječne tišine Tajna, ako je ?
Cosmos si ti u meni i ja u tebi
Zbor i sajam centra velikih protivurječja....!

II

RAJ - PAKAO - ČISTILISTE

U tom Cosmosu lete Vampiri starosti kao meteori vjekova
 U njemu ruše se fizionomije i spiritonomije ljepote i
 Stvaraju otvori Noći - jer
 Već nije jasno, što sunce kao zvijezda sve hoće
 I nije nam stalo da to upoznamo !

Cosmos je saživljaj mudrosti Proletera
 Štrik je u rukama, koji konce drži kalotama
 Polučovjeka
 I smiješno se poigrava sudbinama životinja
 I njihovim zagrađama i kavezima....

Nešto vehementno i vandalijsko vapi iz visina nad oblacima
 I kao da hoće reći da neka se govor umnožava
 Neka se suludo poigravaju vjetrovi među svjetovima
 Da nastane zapara, kihot, kaozijada....!

Cosmos je mir Vječnosti u brizganju i
 Uzbrigavanju Slutnje
 On je neomedjen atrij u kome se mjere
 Sudbine - Usudi - Tokovi - Daljine i Dužine
 On je tek pregradje za spoznaju granice
 I on je stalan vojnik između sebe i igračke
 Mačke - mačaka - naših igračaka....

NAŠI SU MOZGOVI DOKUČILI SPOZNAJU ZNANOSTI

U Cosmosu.

Tu su narodjeni novi izražaji Spontano.
 I tako će biti da Cosmos voli svoju dušu
 I da kroz nju voli boje spektra i misli extra
 A dio će Cosmogonije jednoga Eona zaplesati twist
 I izgubit će se zapara lažne Zemlje
 Da se pretvori u Akademiju, u kojoj će
 Cosmogonije polagati malu maturu....!

III

PROPAST IKARA

A kad sve to zbude
 Ljudi će jesti poklopce svojih stvari
 I pit će drvene igle u obliku malih tableta
 Više im ni Ljubav važna biti neće
 Potomstvo će skakat iz serije epruveta
 Niti mozak više neće značit ništa
 Elektronske bahamtice igrat će se žmirke
 Sprovodi će ići kretenskih kostura
 A Cosmos će slaviti slavu svog dana !

IV

REKREACIJA I REHABILITACIJA
----- IKAROVOG REINKARNARIJA

Smijeh zuluma antipoda
 Igrat će se novog Šaha
 Zlatne niti čudnih rijeka
 Raznosit će parfem ptica
 Sretne ptice !
 Ptice - ptice,
 Koje nikad otvorene žlijezde mozga
 isu znale
 Koje nikad preko svega
 Nisu htjele
 Koje nikad, nikad, nikad
 S v e.
 One su postale strast pjesnika himni
 drevne tlapnje.....

V.

BANKET

U snu Cosmosa još ćemo se isproizdjeljivat
 I ništa više ništa nitko ne će snivat
 Postat će jedna velika močvara duha
 Od koga će celulojdna finta praviti kolače od muha!

VI -VII -VIII -IX -i X

S O D O M A - G O M E R A - A R T I Z A N I
S I M B O L I -----

A kada mastovnim figurama Rinocerosa
 Gospodina SALVADORA DALIja
 Dojadi ovakova svjetska majmunijada
 Pojest će svoje vlastite oči
 I extremitete objesene za kosture u noći

I nestat će i njih, da se ponovo pojave
 U novom propovjedniku cosmogene filozofije
 Pokoljenja proistekla iz Razloga
 Da se u saftovima Pesimizma
 Nalazi marmelada Optimističkog okusa
 Obojena u Crvenkastu boju obične Narativne Voćke!
 I dok Voćka bude puštala svoje sokove
 Klijat će srčika razuma u nama
 A kad poželjimo da pobjegnemo u laboratorij
 Fantastičnosti
 Razbudit ćemo se od tegobnog sna
 S gorčinom u ustima ispod jezikova dna!

V E L E - E P I L O G

N A D S V I J E S T I - - - - -

Hođ
 Hođovi i mora
 Bit će veličanstven odgovor
 A N T R O P O R O D A !.....

x x x x

x

Pismo na "NOVI GLAS":

DRAGI GLAS

bio san na auštrelungu ter san si mislil da ti moran pisat. Znaš da mi se je jako vidilo, kad san smil bit zagnjeten tako blizu tomu visokomu zvirju od regirunge, pak ukolo se samo in - telgencija pak griminalpolicaj. Pravoda noge su me bolile kad san te govore stoje poslušal pak kad san moral tako daleko po ton parki piše pojt. Pak grod ta dan me je i to kurje uho na livoj nogi jako trapilo, kad je bilo tako nikarkovo vrime. A ti poboji su se smili na auti doves pak onde oš i sidit. Mer ja znan, da mora bit untršita na svitu, ali ako imaš morebit dober recept ali sojm za ti beteg, te lipo prosin nu mi ga pošaji ali ga drukaj va glasi. Tako ča ću ti reć: Lipo je bilo, vridno je bilo pojt. Ar san dostal tako šare knjižice, ću imat u zimi ča štat. Pak i govori su bili lipi. Kako san bil vesel kad san od gospodina londshaupmona čul, da kako vrli smo mi hrvati kad mu ne načinjamo problemov, moral san mislit na te sidtirolare, ča su ti tili doma za probleme spravjat, to već ni bilo lipo. Ali zato jin sada i tako ide, kako su si zaslužili. Morebit skoro tako dobro kod nan.

No onda tako ta auštrelunga: ča ti je tote sega bñlo! Ti tamburaši su si znali ednu jačku tako dobro da su ju senek na novič igrali, gvišno su zabili stat tr san jin rad ur šiling dat, ali nisu imali škrjake naredjeno. A va soji (erlih: tote bi se dala načinjit vrla hala - moderna štala za bikiće cihtat) se puno kipov, fotografov i knjig, da človik gor nezna ča kani ali kamo kera. Kako san se veselil, kad san našao i edan fotograf od našega sela, lipoga Burgundovca, kako je bilo pred 16-timi leti. A ti auštrelungari toga nisu upamet zeli, tr su napisali da je to sadašnje. Ali ja san se vajek auskenal. Pravoda ko ki dojde, ki se ne auskena, si je sam kriv., ar ja ne verujen da ćedu ga ti kratki napisi uputit. Ako si pak znan pofrguna katalog neka skrbi ali neka pita mene ako kani istinu znat.

Tako lipo je bilo kodi na kiritofi. Bojseg da su se radi i drapat začet ali ča je to bilo, ar san vidil, da su ednoga mladoga pejali van. To je bilo jako nobl, ar kod nas krčmar ni

tako fajan i na kiritof senek par mladi po štiga doli hiti. No onda san pak zažajal tr san si mislil ćeš pojt na emfong. A sada neka pitat kako mi se je vidilo, ar san se onde vrlo razveselil. I zato te prosi, da mu javiš kade će opet bit kakov emfong

zis srdačnimi pozdravi

Joško Sikirica.

JESUS PEOPLE REPORT ----- JESUS PEOPLE REPORT

Thomas Krojer

"Onde, kade su do sada vladali seks, droga i revolucija, počela je mladina glasit Jezusa" -

tako je pisao jedan časopis o amerikanskom Jezus-pokretu, o tom čudnom fenomenu, ki je u zadnji godina počeo okupljati velik dio mladine od Pacifika do Atlantika, ali polako se i u Evropi širi.

Ča se je dogodilo u onoj mladoj generaciji, ka je do jučer minjala oduševljenje za radikalne ekstremističke ideologije kao košulje, tom mladinom, ka je propagirala seksualnu slobodu, prakticirala istočne religije, ali i ritualno umaranje, dakle satanizam i okoltizam? Odmah si moramo pitanje postaviti je li je taj "Jesus Christ Revalution" samo nova kratkotrajna moda ili samo novi oblik protesta mladih protiv postojećega društva. Je to zaista "najveća revolucija našega vrimena", kako veli poznati prodikač Billy Graham?

Jedan sociolog piše o tom fenomenu: "Propast, ku današnja mladina doživljava, droge demoni, siromaštvo, diskriminacija, rat - to sve je prisililo mladu generaciju da išće. Oni su iskali putem budizma, astrologije, istočne religije. Sve su pokušali, svagdir iskali, dokle nisu našli Jezusa. Sada je on nastao jedini put".

U Jezusu su iskali ono, ča je njihovomu životu spodobno. Jezus je u njevi očima velik revolucionar, prijatelj, ideal, prodikač mira.

Jezus-pokret rodio se je u Kaliforniji, u San Francisku na Berkeley sveucilišću. Neki baptistički i drugi pastori su išli međ djake i počeli glasiti Jezusa. Svakako je to bilo povezano s velikim trudom, no ipak se je ta vist neobično brzo širila. Muzika i dobro organizirana "underground"-štampa su pridonesli najveći dio k tomu uspjehu. Biblija je postala najcitanija knjiga. I svaki ima pravo da tumači Sv. Pismo, kako je nadahnut Duhom Svetim. O ovomu ima ali opravdano dvoj enje, jer se mogu mišati autentične religiozne stvari s onim, ča sigurno nima mnogo veze s Jezusom i njegovim Evandjeljem.

Tri velike grupe hoćemo napomenuti:

1. The Jesus People - to su bivši "sini cvijeća", oni se zovu i Street-Christians ili Jesus Freaks (Jesugammler), najvećim dijelom živu u komuna.
2. The Straight People - poštenu narod. Oni su najveća grupa, poznati ikao "Mittelklasseamerikaner", od njih se more i nešto očekivati.
3. The Catholic Pentecostals - vrlo jak duhovski pokret, on potiče iz katoličanske strani.

Kao i ostale grupe, vjeruju u silno djelovanje Duha Svetoga, ki pripravlja taj konačni dolazak Jezusa Kristusa i kije zove da preminu svit. Psihologi tvrđadu da ta apokaliptička i eshatološka dimenzija pokreta ima svoj temelj u teškoj psihozi našega vrimena, posebno u amerikanskoj psihozi, u znanju, da more jedan prst sa snagom nuklearnoga potencijala cijeli svit zničiti. Mladi su iskali izlaz iz ove strašne situacije, a Jezus je postao izlaz iz nje.

Kritike pokreta su različne. Velike crikve su vrlo zabrinute, jer ovi mladi odbijaju svaku instituciju (istodobno ali ova mladina ne vidi da si ona sama napravlja instituciju). Pa ako je to samo neka moda, "tada je to barem jedna pozitivna modna pojava" (Billy Graham). Ali i sami peljaći ovoga pokreta gledaju zabrinuto u budućnost, "jer ako se sve ne bude ukorijenilo u crikva, u pojedini zajednica, će postati ov pokret zviranjak svih vrsti hereze". To su vrlo ozbiljne riči jednoga prodikača.

Bilo bi prelipo kad bi Jezus Kristus bio jedini ideal cijele mlade generacije. Osvidocen sam da će se ta slap oduševljenja u kratkom vrimenu pomiriti, more biti da je amerikanska mladina već novu modu kreirala, od ke još ništa neznamo. Ipak postoj u pojedine elitne grupe Jezus-pokreta, od kih si znamo u budućnosti nešto pozitivnoga očekivati.

P Č E L I C A

(Priče Salamonove 31, 10)

Tko će naći vrsnu ženu? Jer, vrijedi više nego biseri! Koji je mladić živio na ovoj zemlji ili sada živi, a da nije želio naći vrsnu ženu? To je oduvijek bio san svakog čovjeka... No istini za volju malo tko je taj životni san i ostvario. Nameće se medjutim pitanje, koliko je onih koji su ostvarivši taj svoj životni san zahvalni Bogu za taj dar? Da, dobra supruga je zaista dar od Boga. Veliki kompozitor Schuman (Šuman) to je divno izrazio u jednoj svojoj skladibi, koju je posvetio svojoj supruzi i to onda kada su već imali desetero djece. Nazvao ju je "Posvetnica". Između ostalog kaže: "Ljubiš me znam, taj sveti žar ko neba Božjeg primam dar."

Brak je divna Božja ustanova. Ona je čovječanstvu bila vjekovima veliki blagoslov. Koliko mi cijenimo tu Božju ustanovu, koja se srećom održala još do danas? Nažalost ima primjera da taj biser pojedinci ili točnije rečeno mnogi ljudi sasvim jeftino prodaju. Za jedan jeftini flert, za alkohol, za karte itd. Bog je u početku stvorio jednog čovjeka i jednu ženu. Zar smatrate da je pogriješio? Ako nije, zašto sada ne bi bilo tako?

U dekalogu piše 2. Mojsijeva 20,14: "Ne čini preljube". Zar bi to pisalo, zar bi to Bog napisao svojom rukom na pločama zakona da to nije važno? Zašto ljudi smatraju da to nije tako važno iako snose direktne posljedice radi toga? Zašto se ti ljudi smatraju kršćanima iako imaju sasvim suprotni stav prema Božjim zapovijestima? Može li netko javno kršiti zakon neke države a da to ne snosi posljedice? Božje zapovijesti su zakon Božjeg carstva. Zato što je taj zakon od ljudi oskvrnjen, ljudima je izrečena smrtna kazna. Ali, Bog je ljubav. Našao je način da spasi čovjeka, koji je pogriješio. Žrtvovao se Sam u Isusu KRISTU. Jer je plaća za grijeh - smrt, a dar Božji je život Vječni u Kristu Isusu - Gospodu našem (Pöslanica Rimljanima 6,23).

Žrtva je prinesena a mi smo je kristijani (kršćani) prihvatili kao svoje s p a s e n j e . Zakon i Pravda su zadovoljeni.

Oprošteni su nam predjašnji grijesi kroz ISUSOVU ŽRTVU! Možemo li sada dalje grijesiti i gaziti taj Zakon radi kojega je prinesena tako velika Žrtva? Možemo li omaložavati Zakon velikog Božjega carstva i dalje se smatrati kršćaninom?.. O, kolike li drskosti u nama ljudima, nasuprot nepojmljivoj ljubavi Božjoj prema nama! Ostavimo po strani činjenicu da imade većina žena koje ne zaslužuju pohvalu, koje nisu vrsne. Zadržimo se kod onih vrsnih koje vrijede više nego biseri! Pročitajmo citat iz Svetoga Pisma - Priče Salamonove/31.glasa

od 10 - 31. stiha/: "Tko će naći vrsnu ženu, jer vrijedi više nego biser, oslanja se na nju srce muža njezina i dobitka ne će nedostajati. Čini mu dobro, a ne zlo, svega vijetka svojega. Traži vune i lana i radi po volji rukama svojim. Ona je kao ladja trgovačka, iz daleka donosi hranu svoju. Ustaje dok je još noć, daje hranu čeljadi svojoj i posao djevojkama svojim. Misli o njivi i uzme je od rada ruku svojih sadi vinograd. Opsasuje snagom bedra svoja i krijepi mišice svoje. Vidi kako joj je dobra radnja, ne gasi joj se noću žižak. Rukama svojim maši se preslice i prstima svojim drži vreteno. Ruku svoju otvara siromahu i pruža ruke ubogomu. Ne boji se snijega za svoju čeljad, jer sva čeljad njezina ima po dvoje oprave. Pokrivače sama sebi gradi; tanko platno i skerlet odijelo joj je. Zna se, muž njezin na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim. Košulje gradi i prodaje i pojaseve daje trgovcu. Odijelo joj je krijepost i ljepota i osmijehuje se na vrijeme koje ide. Usta svoja otvara mudro i na jeziku joj je nauka blaga. Pazi na vladanje čeljadi svoje i hljeba u lijenosti ne jede. Sinovi njezini podižu se i blagoslivljaju je. Muž njezin također hvali je. Mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih nadvisuješ sve.

Ljupkost je prijevarena i ljepota tašta; žena koja se boji Gospoda, ona zaslužuje pohvalu. Podajte joj od ploda ruku njezinijeg i neka je hvale na vratima djela njezina." Ovako je izgledao uzor vrsne žene u očima nekada najmudrijeg čovjeka, Salamuna.

Stvari se nisu mnogo od tada izmijenile, osim što su se nešto modernizirale. Način života je nešto drugačiji, moderniji, ali ta vrsna žena i dalje je ostala vrijedna pčelica u svome domu. Tko se od nas sa nostalgijom ne sjeća onih bezbrižnih dana provedenih u svome domu kraj majke, koja je s ogromnim samoodricanjem služila svima u kući, a pored toga možda još i zaradjivala? Da li se toj pčelici netko od nas odužio za sve to? Ne, taj trud nije nikada plaćen! Ona to i ne traži, ali da li se mora na tome završiti? Zašto smo tako samoživi i ne možemo bar pokušati da ju razumijemo? Zašto za uzvrat u njeno umorno srce umjesto nježnog cijeca sadimo trnje? Zar nismo pri tom nikada pomislili da tako uzdravamo svoj vlastiti mir i sigurnost? Život je tako kratak i težak, a jedno drugome smo tako potrebni. Bog je rekao, nije dobro da je čovjek sam. (1.Moj.2,18). Da li si ikada dragi čitače mislio na to da je tvoja supruga dio tvoga tijela (1.Moj.2. od 22-24), "I Gospod Bog stvori ženu od rebra, koje uze Adamu i doveđe k Adamu. A Adam reče: "Sada eto kost od mojih kosti i tijelo od mogega tijela. Neka joj bude ime čovječica, jer je uzeta od čovjeka. Zato će ostaviti čovjek oca svojega i mater svoju i prionut će k ženi svojoj, i bit će dvoje jedno tijelo."

Ponavljam, ostavimo po strani žene koje nisu vrsne. Bog također daje mnoge savjete i ženama.

U jednoj od idućih tema bit će govora o tome. Možda je tvoja žena vrsna, ali ti o tome nisi razmišljao! Možda pri izboru svoje suputnice nisi tražio da bude vrsna. Možda te je privlačila samo vanjska ljepota, a možda si je kao takvu

razmazio i kada ste se sukobili sa životnim problemima, onda ste se izgubili. No još nije sve izgubljeno! Molite se Bogu, da vam pomogne premostiti probleme. Ili je možda tvoja žena vrsna, ali izmučena radom i nerazumijevanjem - povenula. I opet nije sve izgubljeno. Pomozi joj! Pruži joj ruku, olakšaj joj teret života, pa će se njezino lice opet ozariti kao nekad i njena će se unutarnja ljepota vidjeti na licu. Ljubkost je prevarna i ljepota tašta; žena koja se boji Gospoda, ona zaslužuje pohvalu. Mladići! Neka vam ovaj stih pomogne pri izboru vaše životne suputnice! Ne zaboravite na molitvu!

Bog je spreman da vam usliši molitve za sve vaše potrebe. Nije li izbor životne suputnice dovoljno vrijedan ozbiljnog razmišljanja i molitve? Isus je rekao: (Ev. po Luci 11, 9) " Iščite i dat će vam se, tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se." Jer, svaki koji išće - prima; koji traži - nalazi; i koji kuca - otvara mu se. Uspostavite vezu sa Svemoćnim. Stoknite iskustvo sa molitvom. Bog nam je prijatelj! Tada ćete izgraditi u sobi duboku intimnu vjeru koju ne će moći uništiti ni sve raspaljene strijele Sotone (Evežainima 6, 16).

Završimo ovim riječima (Jeremije 31, 3): "Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim Te ljubavlju vječnom, zato Ti jednako činim milost." Isus je rekao : " - Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni i ja ću vas odmoriti."

Dodjite k Isusu. Uzmite od Njegove Ljubavi, pa će vam mnogi problemi biti riješeni. Onda ćete znati ispuniti srce vaše supruge nježnim cvijećem, a ne trnjem. Onda će se ta ljubav vratiti vama u obliku bezbrojnih blagoslova i mira.

----- 0 -----

Željko BIERŠEK

U S K R S U B O L N I C I

U rano proljeće ove tisućudevetstosedamdeset i prve godine u ovu subotu USKRSNUĆA, razmišljam u svojoj sobi na kliničkom odjelu Medicinskog fakulteta o temi ove datumske Istine....

Nalazim se u krugu dragih i poštenih ljudi pretežno sa sela, koji su u sebi ponijeli zasade prisutnosti ovog općecovječanskog Božjeg i ljudskog goda, za mene nakon Božića zasigurno najvećim blagdanom na uzvišenim postoljima Duha... Pitam se medjutim, nakon zgotovljenih niza rasprava iz područja t.zv. čiste filozofije, što je ljude privuklo da se od davnine bave pitanjima, koji se kao Tema nužno nameću, a zapravo su iznad ljudskog i baš zbog toga značajnije u ljuski ljudske duše. Pojam RESURRECTIA za mene je oduvjek bila najsvetanija konkretna iluzija za Oslobodjenje iz totala bilo koje tmine kao Neznanja, Sumnje, Misterija i neke veličanstvene metafizičke Istine. Ne mogu se oduprijeti dojmju, da su ljudi

načeli pitanje TRANSCENDENCIJE KAO TRANSCENDENTALNOGA TEK
NAKON UOČENJA FENOMENA SMRTI. Jer, o smrti se podosta zna,
daleko više nego o ISKONU, koji je ostao neotkriveno - neistra-
žen u punom svom Smislu, iako je kroz vjekove obradjivan sa
raznoraznih područja. Fenomen Smrti ostaje kao objašnjena
Tajna iz domene ZAKONA individualno - biološkog bitka, ali ne
i kao pojama BITKA. Slijedi čitav splet pitanja, unutar kojih
je nakalamljena i REINKARNACIJA, odnosno odakle su objašnjena
zbivanja vrijednosti i vrednovanja života čovjeka kroz
njegove pozitivne i negativne datosti, čemu je samo VRIJEME
ostao jedini ispravni količnik za vrednovanje tog uključenog
života sa oplemenjenim sokovima ljudskosti kroz pojedinačne
darove ISKUSTVA I ISKUSTVENOSTI. I taj neodgonetnuti antro-
pološki iskon kroz predhistorijske znanosti arheološko -
etnološke spoznaje sa oba pravca sagledavanja i kulturno -
historijski i evolucionistički kao materijalistički za
razliku od predhodnog idealističkog pogleda i shvaćanja
čovjekove prahistorije, nije tako beskonačno bezizlazan kao
Upitnik Smrti, koja je shematski protumacena sa medicinskog
stanovišta, odnosno stanovišta biološkog promatranja ljud-
skog života. A što je taj DUH onda, taj DAH, kako su ga negdje
na našoj planeti protumačili, odakle on u svojoj prisutnosti
u nama, u iskri nas samih kao jezgri, koja može neizmjereno
oploditi ili pak, ništa od sebe individualno ne iskazati,
ne dati? Ali, taj organsko- prisutan duševni prostor, koji
iz nas klija, nije li ON osnovni pojam, da je čovjek VEZAN
UZ VEZU IZNAD NJEGA SAMOGA?...

Na kraju, odakle INSPIRACIJA, to poetsko i umjetničko,
znanstveno i misaono nadahnuće?... To ljudsko, a zapravo
iznadsludsko u ljudskome?... Žao mi je što u ovom trenutku ne
znam napamet filozofa Zimmermanna, ili da mi je ovdje barem
izvorni dnevnik Nietzschea, pa makar samo "Zaratustra"
njegov ili najnovije izdanje Biblije! Nekako bi se lakše snašao
u ovom trenutnom meditiranju, za koje sam se potpuno nespre-
man odlučio na pažnju - sam prema sebi!... Jer, od sebe se
počinje, kad - kako ono veli veliki česki pjesnik: " Nikoga
ne čekam, imam sastanak sam sa sobom...", tako i ja sada
najneposrednije uz sebe, razmišljam o stvarima iznad sebe...!
To je MOJ PRILOG U OVOJ SIMBOLIČNO - KONKRETNOJ SITUACIJI
NA DAN OVOGODIŠNJEG USKRSNUĆA, NAKON ČEGA SLIJEDI OTKUPLJENJE
ČOVJEKA...

da sagledavamo poraznu bilansu u ovome času u Svijetu bilo
bi u najmanju ruku odviše tragično, dok bi na drugoj strani
naišli na najviše vrijednosti kao što su nastojanja OKO
POMIRENJA LJUDSKIH TABORA UVJERENJA I TEŽNJA ZA MIROM kao
i demokratska tolerancija u mnogim fokusima duhovnih područja,
kao i težnja da se onemogućie izvori krajnosti, ekstremnosti
u pogledima. Jer, život je samo jedan na ovoj našoj Kugli,
a mi svi već milenijima nestajemo sa ovoga svijeta u totalnom
neznanju i sa privršenom težnjom i željom za znatiželjom unu-
tar svoje već jednom zarečene DEFINICIJE, koja je ostala
ndefinirana, možda upravo zato što je sve to područje
ljudskoga!

Pa kako se u svemiru zakon vječnog kretanja "temelji" na plusu
i minusu "filozofskog magnetizma, koga je opravdala elektro-
fizika" - tako je i ovdje u nama samima ta kontradikcija, to

protivurjeđeje toliko krvno prisutno i sjedinjeno, da je upravo gotovo nemoguće bez jedne ISKRENE VJERE obitavati na ovoj tekućoj životnoj vrpici kao traci, po kojoj "plazimo" a iznad nas Sunce nas tracima zlati...

Voda, toplina, pokret... Simboli uvoda u predhistorijska razmatranja kad još nije postojala civilizacija, ali je prakultura bila rođena i kada su pranadahnuća ostala zamijećena, sve je do sada vrlo nejasno... Tumačenja, umovanje, traženje putova i pjevanje o zaista velikim Tajnama života. A smrt ima svoje prijateljstvo u VREMENU, jer VRIJEME SUDI nakon proživljenog čovjeka - opet ljudima u njima samima o svojim predhodnicima. Tada stilovi, kritika, antikritika, disertacije, doktorati i gdje smo?...

A tako je jednostavna ta riječ USKRS. I smisao i misija Krista koji je de facto i de jure i ad historiam postojao... A Njegova Riječ, taj reinkarniran LOGOS, ostao je DAR LJUBAVI UPRAVO ZA ČOVJEKA. I čemu onda očajavati nad upitnicima SUMNJE, koja je mračna i prazna.

U s k r s n o n e d j e l j n o j u t r o

Zora je sviknula s vjetrom, što vidim preko prozora na stablu, čije se grane ljuljaju, a još sve očekuje u tom našem parku da se zazeleni, ako ne bude kiše ovih dana i ako ostane i dalje sunčano. Moji seljaci vele "da Bogu dane krađu", a polja čekaju i njive zovu... A u kasno popodne i pred večer vratit će se oni, koji su pošli kućama. Bit će po koja flaša vina i nešto rakije, koji pečeni batak i gibanica narodna... Ja sam ostao ovdje, jer teško hodam. Nisam poštom skoro nikome čestitao, jer ti su stari običaji ponalo ishlapili. Ljudi imaju previše vlastitih briga. Pa ipak, automobili se zaustavljaju pred portom i po neki par ili gradjanka - bakica ulazi uz stepenice. Cvijeće, narandže, kisela voda... Sjetih se svojih ranijih izolacija na ovakove kalendarske trenutke. Duhan i cigarete su pravovremeno stigle, zajedno sa kavom i šećerom... A onda ono, od čega se duh napaja... Literatura i pisana riječ. To ostaje upečatljivo u nama. Tako je i samnom. Naprežem se da osjetim jednu Faure-ovu rečenicu iz njegove, čini mi se prve knjige "Povijesti umjetnosti" u kojoj piše, da je za njega Krist najmarkantnija historijska Figura s najplemenitijom inteligencijom, jer je duhovna reinkarnacija, koja je postala MOST na prelazima klasičnih epoha ... U tom smislu je on to napisao, ali mi je žao, što taj čitav pasus ne znam upravo sada. A drag mi je kao i partija iz "Legendi" Mare Švel - Gamiršek, te divne dame, koja je u svojoj samoći literarno meditirala o biblijskim činjenicama... Posežem za preostalom literaturom, koja leži kraj mene, jer mi još dežurna liječnica nije vratila kup knjiga, koje je jučer ponijela u svoju sobu, da joj ne bude dosadno... Uskrs.- Da sam kojom prilikom kao pred više godina u Moslavini, danas bi usred salona razgovarao sa svojom privrženicom o starim znancima, koje bismo sreli na jutarnjoj misi kod posvećenja mesa...

Upravo sam napravio dobru "tursku" u čajnoj kuhinji i počeo da pišem... I tek što sjedoh, eto Jože sa komadom šunke i gibanicom domaćom, a od jučer je i mladi luk u prozoru, tom našem "frižideru". Bila je sinoć i politronka "Zagorca", ali se - nadam, danas navečer bić će toga više. Bolničarski personal sprema "gablec" od šunke i jaja, dok se baba Emilija ljuti, što su ovog puta jaja presna, a ona misleći da su kuhana, počela ih lupati i koru čistiti, koja joj tvrdoglavo ostaje u ruci, a žumanjak curi po stolu... Gledam ju i smijem joj se, pomalo pakosno zadovoljan, jer je prosta "ko šlapa"!...

Jutros se oglasio mladi kos, koji je kao i mi nešto okasnio u svom redovnom budjenju. Tiho je. Mnogi su vani, a moji su stanari u velikoj sobi glasno se prepiru o gospodarstvu. Govore o voćkama i kalamljenju i pravljenju "borovičke" i kako je bilo nekad prije rata, a naš "Miško" već danas sigurno pijan sniva u svojoj hiži. Bio je to momak, koji je svaki dan izlazio u grad po nabavke sa i bez dozvole, a sada ga nema i on nam nedostaje. Inače, ljudi šeću, a ja pomalo kuckam na stroju i - baš me briga...

Bolnica. Glupa i dosadna atmosfera, a sunca nema, tek vjetar vani piri. Gledam u staro zdanje ove klinike, gdje je jučer proslavljen posljednji dan 70- godišnjice života i 50 -godina naučnog rada jednog eminentnog profesora, koji odlazi u penziju i kojemu je u čast do jučer vjesila zastava na centralnoj zgradi. Bilo je mnogo gostiju i u predvečerje činilo mi se je ovo veliki opatijski hotel kamo pristižu uzvanici, a daleko kroz nerazbuktales krošnje more svijetla u daljini. Nalazim se na prvom katu odakle su dva vidikovca na jednoj i jedan na drugoj strani. Onaj prema predgradju s pogledom na zascokke sam otpjevao u svojoj nedavnoj pjesmi. I jasno, pročitao sam ju među ostalim i jednoj simpatičnoj i naoko ozbiljnoj sestri s naočalima na licu i sa rascvjetanim grudima na koje je vjerojatno vrlo ponosna.

Primio sam obavjest o vjenčanju svog prijatelja i bivšeg glavnog urednika gradišćanske sveučilišne periodike, koji se ženi dan pred moj ovogodišnji rođendan, a to je predviđeno za nadolazeću ovu bečku subotu. A glavni sadašnji urednik želi da objavi jednu moju pjesmu o cvijeću srca na prvoj stranici ovogodišnjeg prvog broja i moli me da mu tu želju ne odbijem. Šretan sam, jer su Gradišćanci za mene jedan veliki proljetni MOST, koga kao da sam očekivao ovih dvadeset godina, dok sam se spremao za književni "postupak stila"...

Bliži se deveta ura i čini mi se, da više što nemam osobito reći. Poslije podne će zaredati posjete, a sutra je ponedjeljak kad se sve okreće na glavu jer je velika vizita... I Uskrs će proći i ljeto će naskoro doći ... I ja ću odavde proći!...

(10./11.IV 1971.)

Juraj JURJEVIĆ

S V E M O J E

Sve na svoj način raste
I svaki rast ima svoje mjerilo,
Za nove godine su znakovi proljeće i laste,
A jedinice moga vremena su papir i crnilo.

Ono što su jurećem vlaku stanice
I rastućoj travi nova koljena,
To su meni ispisane stranice
- Baštine moje i djeca moja voljena.

Oranice govore žetvama i stabla krošnjama,
A moje su berbe u recima i kiticama,
Po utjelovljenim mislima, željama i prošnjama,
Pravim obračun veranja po životnim liticama.

Pero je još jedina moja zekena grana,
Sve je drugo propalo i uvelo,
Ono će biti i moja jedina brana,
Ako bi me se zbog vremena na odgovornost
uzelo.

(Iz zbirke: Duhopisi, Zagreb 1968.)

Juraj JURJEVIĆ

Z B O G Č E G A P J E V A M ?

Zbog tebe pjevam pjesmo neispjevana
 Koja možda u njedrima drijemaš
 I kao ptičica uz gnijezdo prikovana
 Krila sanjaš i na prvi let se spremaš.

Po oneome što sam perom posolio
 Odavno bih taj jalov napustio lov,
 No i prazne mreže sam blagoslovio
 Za neki novi, tajni, iz dubina zov.

Možda negdje u srcu riječca sapeta
 Trenutak čeka svoga oslobodjenja,
 Ili netaknuta neka struna napeta
 Skladbu lijepu skriva divnog Pozdravljenja?

Sanjam biser rukama punim mulja
 I lonim stijene tražeći zlatnu žicu,
 Mijenjam svjetiljke i ispitujem ulja
 Zarobljenom stihu da raspršim tmicu.

Moje su pjesme one hrpe kamenja
 Pokraj ceste što se probija i pruža,
 One su ostaci usahlog korijenja
 Ščupanog da procvatu stabljike ruža ...

(Iz zbirke: Vihor tišine, Zagreb 1970)

August ĐARMATI

P R O L J E Ć E

Proljeće je u trešnjevnu cvijetu
 Niskom letu
 Lastavičjih krila
 U prozirnem zraku
 Kao svila
 U nadama novim što se rode
 Putovima
 Što u beskraj vode ...
 Zelenilu
 I mekoći trave,
 U snovima
 Procvalim sred jave
 U šetnjama prošlosti daleke
 Kraj Dunava
 Kraj široke rijeke,
 U sjećanju
 Na spomen što pada
 Nad djetinjstvom
 Moga rodnog grada

---- o o o ----

Lirika iz bolnice

Zlatko B i z j a k

B I J E L A R U Ž A

Ja negujem bijelu ružu
 u sjećanju, k'o usred ljeta,
 za sve iskrene ljude
 za sve
 pružene ruke.

Umorno srce je moje,
 vrijeme u nepovrat prolazi.
 Jedino moji mladi dani,
 dani tmurni i teški
 ostaju uz mene.
 Ja negujem svoju posljednju
 bijelu ružu.

Gledam djevojke i mladiće:
 igraju, pjevaju ...
 Dušom patim, teško je ...
 O, prirodo okrutnih ruku,
 za koga ja negujem svoju
 bijelu ružu?

Nikola Š A B A N

DVIJE PJESME IZ ZBIRKE: OSTAO SAM VJERAN SVOME SELU...

K O S O V O P J E V A N J E

Donijela si proljeće, pričice,
 donijela si miris cvijeća,
 pjevaš danju, pjevaš noću,
 pjevaš zori u samoći: Sunca hoću!

Tvoja pjesma moju dušu njiše,
 tvoja radost mene kreće,
 moju mladost u priljeće...

(Tuškanac, 1971.)

M J E S E C

Stoji iza leda grada,
 doziva ga zemlja draga,
 sav se krije u samoći,
 umoran je svake noći.

Njemu nitko baš ne treba,
 gospodar je plavog neba,
 zvjezdice su srca mala,
 zlatne su mu oči dala.

Suri mu se oblak ljuti,
 on ga gleda. Skromno šuti.
 I sutra će svanut zora rana,
 nestat će ga toga dana.

Nikola ŠABAN, lički naivni slikar i pjesnik, se je rodio 2.1.1940. u Ličkom Novom, gdje je izučio postolarski obrt, a u Gospiću pješačio radi nastave. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. U Zagreb stigao je g. 1955. gdje završava srednju školu, zaposlio se i u večernjoj gimnaziji sluša latinski jezik. Često prisutan na književni predavanjima, a u nekima i sam učestvuje. Pjesme piše od 21. god., a za platna sam pripravlja boje.

Marija BUKOVAC - GOJMERAC

PRIPOVETKA GDA SU MAMICA BILI MALI

Od canjkih su jenput babica
 bebu mi napravili
 al kaj je se vredelo
 gda za nju cajta bilo ni.

Marica! Kaj pak ve delaš?
 Šara je k susedu prešla f kvac
 gdo ti je pak tok vrapca šcnkal?
 I tak vam je zišel moj lepi dar ...

Zela je bebu fajn srdite
 i z njom vu goreću peć.
 Tak kratkoga veka bogica
 bila je moja jedina beba.

Za suze takaj cajta bilo ni.
 Šara na, k vragu kam bežiš
 Bu ti dal sused tvoga obroka.
 Hodi, ni ja ne mrem se kaj si želim.

----- o O o -----

Duro K o v a č , Krško

" BALADA O ŽUMBERKU "

Žumberku dragi, rodjeni moj
 Za tobom čeznem, jer
 Sin sam tvoj !

Kad zaželim k tebi doći
 Planinom Gerom
 Ja odlučim poći.

Poželim isto da ljude vidim
 Jer ja se ljudi
 Svojih ne stidim.

Sočice bijelo selo je moje
I u njemu imam
Sve drage svoje.

Majka voljena, kućica mala
Zeleni travnik
I rječica plava.

Planina Gera tvoja je kruna
Livada, šuma
Ona je puna.

Kraj stada stoke pastir pjeva,
Podne je blizu
Čuje se ševa.

U visini gore jastreb kruži
A sunce ljetno
Težake prži.

Negdje u selu čekić se čuje
To stari kovač
Potkove kuje.

Kad jesen dodje i groždje zori
Žumberkom cijelim
Pjesma se ori.

Željko BERŠEK

K R I S T K A O S I M B O L J E D I N S T V A

Ostao Mlad. Zapamćen kao Legenda i kao Mit i Smisao
Mladića - filozofa i Dobrocinitelja. Kao Pojam Duha i
njene Katarze.

Osebujan Vjesnik Zanosa i Revolucije Otkupljenja...

Most u Logosu religija i Arhitekt na postolju Vječnosti..
Zasigurno da nitko osim Krista nije bio rođen u Mistici
Stvarnosti predhodne piramidalne Smrti, koju je naslijedila
Him-na naspjevanog heleziniranog Tijela, da otvori Fazu
Ljepote čistog Duha, koji postaje Sublimat za Smisao Života
s porukom na dijamantne Svečanosti! - nakon uobičajene
Prolaznosti!...

Mladić, koji je nakon Djetinjstva u pristupu Pojma Drvetu,
napajao Duh filozofijom, završivši život na tom istom
drvetu - ne gledajući na njegovo lišće - i da bi kroz
oblake proširio morske valove i unio Sunce u svoje
nedužne Košnice, a iznad svega primio Krunu za Kra-
ljevstvo Mira, Sreće, Blaženstva i Ljepote da kao
čovjek postane Bog i kao Bog da zovoli čovjeka bes-
krajno kao i prije kroz Krv i kroz Um.

Krist je Pojava bez presedana u Pojmovima gdje Logos pro-
listava kao cvijeće u svoje Neograničeno i u naše Bezmjerno,...

Između vječnih latica krajnosti ostao je Znamen Mosta
na kojemu Geniji Umjetnosti čine Stražu...!

Prijatelj je Prstenu Stvaralaštva!... I - Otkupni je Zna-
meljitelj za sve, koji su u sebi otkrili Nadahnuće...

Nema neprijatelja!

Poznaje prekršitelje nepisanog Zakona Srca, ali im
oprašta.

Poznaje Granice gdje ljudsko prestaje...

Sinonim je Siromaštva i skromnosti, a neograničeno
bogatstvo Istine Jednostavnosti istaka se iz Njega i
nadozrijeva i nadoknađuje Mirisom berbe i rapsodijom
Žetve naša osjećajna čuvstva....

Ostao Krajnja kao i Početna Akustika, koja se spoznaje u
Tišinama potleušica, na mansardama i u ladjama prostornih
i impresionantnih katedrala...

Tiha Jednostavnost Njegove Prisutnosti opaja narav
dubinskog korjena sav Iskre Duže, a prouhovljeno
Srce je živo u nama kroz Njega...

Ne govori, ali Prati, jer On je Davao dok je bio među nama
kao ljudski Prijatelj i kao Učitelj, a Gore pravda naša
uznašašća i padove i Darove za nova donahašća...

Za Oplemenjenje Dao je Sebe, a za uzvrat Prima klice,
kojima putujemo kroz nesporazume i stalne stramputice...

I nikada nije kasno - da spoznaš - bar dio s e b e , jer u
tome je Odgovor za Otkriće što uz tebe kao krilatice -
činjenice streme...

Priroda i čuvstvo prolaze sz mnijene i zato - ostani
prijatelj pravoga i cjelovitog sebe!...

A zbog toga Krist je ostao stalan Znamen M o s t a , na
kojemu geniji - majstori Umjetnosti čine stražu i za duh
svoj nikada ne kažu " Dosta! "...

Rad je vrlina!

A On je bio, nakon Djeteta, u Dječaku već Radnik! A ni onda nije sezao za stremljenjem da bude svetac, već je težio da Duh oplemeni veličajnim Stihovima naslućenog Evandjelja, koje se rodilo kao sazrijevanje u jasnim, razmišljajućim i svijesnim Snima...- I-činima...

I ostao je navješteni Prorok i danas je za nas Neizbrisiv živi Izazov za sve nesmirene i urlikom dane tmine, za sve nejasne i zaprepastene otupine... Vrhunav u kome još niko živ nije bio toliko Lijep i Čist da bi mogao bez ikakvih razmišljanja i smišljenih tekstova ostvariti jednostavna i početna slova, što izgovaraju samo jedan i jedinstveni smisao: pravi i iskreni M i r !

Krist nam treba, on je naša silna Ameba, za zrak i vodu I disaj duha s putem u čistu i kristalnu Slobodu!... prisutnu GOLGOTU!...

Ali ne zaboravimo na predhodni Gezemanski vrti - prisutnu GOLGOTU!...